

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 4.

V Ljubljani, v soboto 5. januarija 1895.

Letnik XXIII

Surge illuminare! . . .

V neznatnem, ubornem hlevu leži na slami nežno Dete, po zunanosti jednako vsakemu drugemu zemskemu otroku, a v istini kraljuje iz jaslic nebesom in zemlji ter razsvetljuje vesoljstvo. Trije kralji iz daljnih dežel so ga poiskali in molili ter poklonili mu svoje darove. O čudo! Kralji se klanjajo ubornemu, zaničevanemu Detetu v tesnem hlevu! Klanjajo se prostovoljno, ker vodi jih luč nebeška, kateri sledé brez pomisleka. Ne bojé se, da bi novorojeni mogočni kralj njih kraljestvom mogel škodovati, saj ga pozdravljajo kot — Odrešenika!

In zopet hité trije kralji, ne samo trije, hité vsi, kolikor jih obsega zemlja krog s svojimi narodi vred, da se poklonijo svojemu Gospodu, svojemu vrhovnemu vladarju, svojemu Bogu; celó Herod se več ne odteguje, to leto se je zeló približal!

Vse te mogotce zemlje pa vodi k jaslicam svetla zvezda — „luč na nebu“! Njej sledé, če prav nekateri le obotavljaje se, sledé vendar le sramežljivo in molé . . . Zavedajo se namreč, da so morali precej popustiti od svojega še nedavnega nazaranja, živo čutijo, kako zeló so se motili in s svojo zmoto begali milijone podložnikov, prisvajajoč si nezmotljivost, s katero pa so odločno oporekali oni zvezdi, od Boga poslani in razsvetljeni, kateri sedaj drage volje sledé. Spoznali so, da vendar le niso nezmotljivi in vsemogočni, da še niso posebljena luč! Radi ali neradi približali so se in se še bližajo — kralju v jaslicah, pri njem išočé utehé in pomoči.

Ni čuda; saj „luč na nebu“ v tej črni svetovni temi svetlejšé žari, nego je sploh kdaj žarela, intenzivnejše sveti, nego je kdaj svetila, blesti tako silno, da prodira v vse kotičke, da celó oni, ki so doslej menili, da vse vidijo in umejo, zakrivajo pred to lučjo svoj obraz, ker premočno se jim blešči v kalne oči . . .

To je „luč na nebu“, ki kaže „pravo luč nad nebom“! . . . Ibant Magi, quam viderant, stellam sequentes praevidiam . . . Lumen requirunt lumine! . . .

Zato je ta „luč na nebu“ v zadnjih božičnih dneh tako veselo zažarela, naznanjajoč radostno novico: „Sedaj se godi po sklepu božje previdnosti, da po tolikih prevarah in nesrečah, po rastočih npravnih in družbinskih nevarnostih pribhajajo k zavesti in spoznavajo, kako nad vse zeló nespametno delajo oni, ki kraljestvo božje in njegovo pravico zametujejo in zasmehujejo. Spoznavajo, da države kakor posamezniki se trudijo zastoj, da bi dosegle blagostanje, sréčo in spopolnjenje, če ne iščejo tega v vrhovnem začetniku, vodniku in poslednjem cilju vsega stvarstva. Uvidevajo, da niti zavest o dolžnostih, niti javne kreposti nimajo obstanka, ako se je vera v Boga zavrgla, in da tudi postave in ostri ukrepi ne zadostujejo, da bi duhove pomirili, množice ukrotili, da celó še bolj jih raztogoté.“

Kdo ne povzame iz teh bodrilnih besed klic sv. očeta: „Po koncu narodi, iz sanj se zdramite! . . . Zveličar med nami se zopet rodi!“

O preteklih letih, zlasti pa o zadnjem, veljajo besede psalmistove: „Conturbatae sunt gentes et inclinata sunt regna, dedit vocem suam, mota est terra.“ Narodi so vznemirjeni in zbegani po orjaških močeh anarhizma in po drugih praveatih peklenskih silah. Francoski Carnot je postal njih žrtev, ruski car bojda tudi; nemški cesar je dobil peklenski stroj . . . Kaj še le stotine drugih ljudij, ki so padli zadeti od te moči? Spomnimo se le mesta Santanderja, pomislimo na imena Vaillant, Henry, Caserio . . . dr. Strašni polom panamske zveze in rimske banke, ki nam še vedno šumi v ušesih, je tudi s tem v zvezi . . . Kam pride vse to?

Zato je nemški cesar poudarjal že opetovano potrebo vere, dokazoval svetost prisega, zato se je v našem cesarstvu z ministerskih stolov že parkrat čul jasen klic, da družba potrebuje krščanskega kvasu, zato je celó veliki farizej Crispi od Herodove vlade

v Neapolju poudarjal potrebo verskega življenja! Kako pretresljivo in resnobno se je glasil in se bo glasil vzklik slavnega francoskega državnika, ki je v Lyonu rekel nadškofu Coulietu, ko je le-ta s svetim poslednjim oljem mazilil umirajočega, zaklanega Carnota: „Monseigneur, quel lection pour nous!“

Da, svet čuti čedalje bolj, da brez Boga ne more več vladati! Katoliško ime zmaguje na vsej črti. V Belgiji je katoliška stranka liberalno popolno potrla. Na Španskem in Portugalskem se je ustanovila zveza vnetih katoličanov, ki neprestano preganjajo vsako protikatoliško gibanje. V Švici je prišel zaveden katoličan v vodstvo zveze. Kedo bi se to pred par leti mogel misliti? V Severni Ameriki so na medverskem shodu katoličani imeli prvo mesto. Tudi v Rusiji se je začel led tajati; zastopništvo pri Vatikanu je ponovljeno. In celo drzni Crispi, ki je dolgo skušal laške katoličane pregovoriti, da bi se volitev udeleževali in prezrli papežev „Non expedit“, ter dolgo kljuboval s svojim „Exequatur“, vtaknil je slednjič pohlevno svoj „Exequatur“ pod pazduho in stekel v Kanoso.

Vse to kaže, da kmalu potihne tisto obrekljivo očitanje, češ, da le katoličanstvo dela nemir in razpor, le katoličanstvo je vzrok vsega hudega. Svet se prepričuje o tem, kar je že brezverski Lessing moral priznati: „Nur sie sind die Stänker, welche den Groll der Parteien mehren, indem sie Alles, was katholisch ist, für unchristlich erklären.“

„Ibant Magi, stellam sequentes praevidiam“. Legenda pripoveduje o sv. treh kraljih, da je bil prvi iz Evrope, drugi iz Azije, tretji pa iz Afrike. Po božjem navdihnenju so sledili zvezdi in se srečno sešli na nekem mestu, kjer je zvezda stala uprav nad njimi. Govorili so sicer vsak svoj jezik, vendar so se popolno umeli med seboj. Potem jih je peljala naprej do Zveličarja.

Živimo v časih, ko se narodi smrtno sovražijo med seboj, ko drug družega psujejo z barbari in drug družega kruto izpodrivajo. Kdo jih bo sprijaznil

LISTEK

Trije kralji v Tatrah.

(Obrazek. Češki spisal dr. J. L. Hrdina.)

Pred praznikom Sv. treh kraljev prišli so od Zlonic, in dospévši v našo vas, takoj krenejo proti prvi kmetiji, v vežo, raz glavo potegnejo široke klobuke, naslonijo se na steno in zapojó:

„My z východu tři králové
Neseme ti dary drabé,
Jezulátko naše“

Ganljiva melodija iz otroških grl privabila je vse sosedé pred hišo. Otroci se vstopijo pred „tri kralje“ in pazljivo poslušajo vsako besedo melanholiške pesni, celó starci se solzeli. Bodi si, da jih je ganilo milo petje teh malih „treh kraljev“, ki so se tresli osneženi mraza v slovaških halenkah ali pa misel, da ti trije otroci izpod zelene Tatre, sinovi piskrovezca Jure, vnuki najsiromašnejšega naroda na svetu, predstavljajo tri kralje!“

No, prvo pesem peli so v veži, kjer so začeli, na to so pa morali „tri kralji“ v gorko izbo, kjer so se ogreli in okrepčali in še marsikako zapeli!

Umevno, ko vaški otroci zvedó, da so tu Jurovi drahtenički in prepevajo trikraljeve pesmi, zbrali so se vsi pred hišo in jih pred odhodom obdarili z različnimi darki. Niso bili izbirčni, kakor delajo prosjaki, kjer je bila kaka hiša in kočá in v nji duri, šli so tja, saj so peli — ljudem. Vaški otroci pa za njimi, po celi vasi.

In ko so loncevezci ostavljali selo, spremljali so je otroci do najbližjega klanca, Slovački so pa potovali dalje po pusti zasneženi cesti, da popevajo kot „tri kralji“ in se ponašajo bogastvom in vsprejmejo mestu ubozege Jezuščka darilce za svoj mošnjiček.

Njihov oče, stari piskrovezec Jura, ubijal se je po čeških krajih za zaslužkom, časih sam, časih z otroci. Prenočevali so ondu, kjer jih je prehitela noč. In ko so tako-le prepotovali in obhodili križem sveta vse leto, pred praznikom Sv. treh kraljev prišli so v svojo kamrico: umijejo se, počéšejo dolge lase, haljine in spodnje hlače pokrpajo, operejo in posušé, piskrovezec ž njim preskusi nekoliko pesem in jih pošlje v sosedne vasi na „tri kralje“. Obljubi jim, da jim bode prišel do Kralovic naproti in pomagal domov nesti darove in zaslužek.

Loncevezec Jura prišel je zvečer v vas in gre naravnost h kolarju. Kolarnica bila je od nekđaj zbornica vse vasi. Po zimi, ko se ni moglo delati na polju, razdelili so kmetje delo poslom doma in so se shajali tu. Tu je bila najceneja kréma na svetu. Posedavali so tu, pripovedovali, smejali, da so se tresla okna, gorkota je bila tu prijetniša nego doma. In vse to vkup ni — nič veljalo. Oh, te govorce — ves dan — teden — vso zimo!

„Dobro došel, Juro! Sedi k peči, meni se že kar smodi rokav. Pojdi, sedi, saj si ves zmrznen.“

„Da, mraz je danes!“ In Jura se stisne k peči.

„Bog plati. Rekel sem dečkom, naj drugam ne hodijo. V Kralovici, Lotonšu, na Turane, v Bisno in preko Trpomehov sem nazaj. Tu nanje počakam. Ako dobijo pri vsakem kmetu samo jabolček, še primesti ne bodo mogli vsega domov. Mali so še, in danes je tak mraz.“

„Najmanjšemu je blizu devet let, kaj ne?“

„Vsi so jednako stari — vsakemu je deset let — baš danes pred praznikom Svetih treh kraljev deset let.“

„Kaj so trojčki?“

„Da, trojčki. Porodili so se v jedni in isti uri.“

med seboj, da se bodo vsaj mirno pogovorili, spravo dosegli?

Svetla zvezda „luč na nebu“ jih bo sprijaznila. Le pod njo naj stopijo, kakor so stopili sv. trije kralji, in umeli se bodo prav dobro, čeprav bo vsak govoril le svoj mili materni jezik! Le tej luči naj se dajo voditi, in privedla bo vse k Zveličarju, vpričo katerega bodo pozabili vse sovraštvo in se prijateljsko objeli, ker spoznali se bodo kot — bratje! Saj je rekel Leon XIII. o božiču: „Kdo ne opazi v tem očitnem položaju, kako važno je, da vsi soglasno sodelujejo, da se to probujenje in pomlajenje krščanske vere prosto razvija in krepko prodira v vse žile javnega in zasebnega življenja? Ah, naj se zopet skazuje Bogu čast, katera se mu je tako nevredno odtegnila! Njegovo ime naj se s častjo izrekuje v zbornicah, v vseučiliščih, v akademijah, v društvih, v družinah. Tisti, katerih dolžnost je, vrnejo naj to ime četam, šolam, delavnicam, ljudskim slojevom, katere po njem žéja. Ako je tako vera v Boga trdno vkoreninjena in družba tega duha prošinjena, potem bo vstal človek kakor v novo življenje, koprnel bo po blažjem smotru, preiskaval bo varno najvišje resnice, dičil se bo z izborno prosveto in vtrjeval v velikodušnih krepostih, ki ga v zemskem življenju vspopolnujejo in napeljujejo k temu, da doseže nebeško. To je blažena civilizacija, katero je prinesel človeku včlovečeni Bog!“ —

Zvezda repatica se je prikazala trem kraljem. Pravijo sicer, da ta zvezda naznanja nesrečo. Toda svetim trem kraljem je naznanjala največo srečo, kazala jim je „kneza miru“, peljala jih je skozi Jeruzalem, „mesto miru“ v Betlehem „hišo kruha“!

Tudi „luč na nebu“, ki sedaj žarno sveti je nekaka zvezda-repatica, ki ne naznanja nesreče, ako jej bodo sledili kralji s svojimi narodi. Napoveduje le zaželeno boljšo prihodnost, ker tudi ta zvezda hoče razsvetliti vesoljno človeštvo in je peljati skozi „mesto miru“ v „hišo kruha!“ Miru in kruha ves svet pogreša; tej zvezdi naj torej sledi in oboje bo našel v obilici!

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. januarja.

V *tirolski deželni zbor* tudi letos ni italijanskih poslancev, ker se še ni zagotovila zadostna avtonomija italijanskega dela dežele. Predsedstvo jih bode pač pozvalo, da pridejo do določenega časa v zbor, sicer bodo zgubili mandate in bodo zopet nove volitve. Naposled se bodo najbrž volilci uveličali te pasivne politike. V pasivno politiko so nekake zapeljali Italijane nemški liberalci, ki so jih hujskali proti deželnozborni konservativni večini; jim napol obetajoč pomoči. Hoteli so s tem delati neprijetnosti Taaffejevi vladi in nemškimi konservativcem. Ta čas so se pa razmere premenile in ni misliti, da bi nemški liberalci hoteli s podporo italijanskih teženj na Tirolskem delati težave sedanji vladi.

Mladočeški deželni poslanec Hana radikalnim Mladočehom ni prav po godu, če tudi je še le voljen. Jeden list je izvedel, da je Hana pri neki priliki zagovarjal vasi, ki so češkemu namestniku grofu Thunu priredile lep vsprejem. To je pač neodpušljiv greh, in da se je to pred volitvijo ve-

Najprej Andrej, potem Jožek in za njim Melhijor. Melhijor je najmanjši, najslabši, in dejal sem Andreju in Jožku, naj mu malo naložita.“

„Torej trojčki so. Hm; in imaš še ženo?“

Da bi imel ženo, da bi imeli otroci moji še mater, ne potikali bi se tako po svetu. Matere svoje otroci ni videli niso. Otroke smo drugi dan dopoldne po rojstvu nesli k krstu, popoldne pa ženo na grobišče. Umrta je mati, umrta je žena, umrlo nam je vse. Po nje smrti planili so sorodovinci žene moje ko volkovi v koč, ter rekli, ker nemam žene, ne trebam tudi koč, katero je ona dobila za doto; prekleli so nas in prognali. Pet ali šest let trudil sem se po domačini — stariški vže tatranski, nebottični vrh Krivanj, ta bi vam povedal, koliko krvi, znoja in žuljev sem žrtvoval za grizlje, da preživim otroke svoje.“

Jura umolkne, nagradi tresek in oblanic in je natlačil v peč, da je vse vprek pokalo.

„Le, kuri, Juro, da bo toplo, ko pridejo tvoji „trije kralji“. Revčki bodo vsi premraženi. Do Zlovie imate še uro hoda.“

Sosedje tudi nekako utihnejo. Često so se norčevali z Jurom, in glejte — kak revež je. Često so

delo v radikalnih krogih, gotovo bi bili začeli proti njemu najhujšo agitacijo. Nekateri radikalni listi sedaj zahtevajo, da se vsa stvar pojasni. Vsekako Hana nima več zaupanja radikalcev in si ga bode le težko pridobil.

Ban Khuen Hedervary je v svaštvu s Tiszino rodbino in baš to je povod, da se liberalci bolj nauđušejejo zanj. Če on postane ministerski predsednik, bode Tisza in njegovi ožji privrženci neomejeno vladali na Ogerskem. Sicer bode pa ban imel še težave s sestavo vlado, ako to delo vsprejme Liberalna stranka je že preveč oslabela, da bi se moglo z njo vladati.

Rumunska narodna stranka. Na shodu v Sibinju dne 23. novembra so Rumuni sklenili znova organizovati rumunsko narodno stranko. Minister notranjih stvari je pa obnovljenje rumunske stranke prepovedal, ker bi taka organizacija ne imela zakonite podlage: Zapretil je z globo do 100 gld. ali zaporom do 14 dni, kdor bi se udeležil kacega tacega shoda. Kdaj bode pač vlada tudi proti skrajni levici ali pa mažarskim dijakom pokazala tako odločnost. Ta ministerska odredba je jasno pokazala, koliko smemo ceniti ogerski liberalizem, kateri se tako rad naglašja. Svobodo imajo na Ogerskem jedino Mažari in židje, drugo se pa vse pritiska, kakor v nobeni drugi evropski državi. To postopanje ogerske vlade je pa tudi jasen dokaz, da se Mažari bojé že za svoje gospodstvo.

Crispi se je nadejal, da se bode obdržal vzlic znanim skandalom na krmilu. Njegovi pristaši so posebno se za to potegovali, da bi Crispi vsaj še vodil nove volitve. Sedaj so se pa nakrat stvari zanj neugodno obrnile. Pri kralju je zgubil zaupanje in v kratkem bode moral odstopiti. Nove volitve vodil bo že kdo drugi in gotovo za Crispija ugodno ne izpadejo. Prebivalstvo je bilo proti Crispiju že tudi močno razjarjeno, bati se je še bilo nemirov, zaradi tega je pa kralj, ko je od drugih državnikov dobil natsčneje pojasnilo o položaju, odločil da odstrani Crispija.

Italija. Prepad Italije v vsakem oziru je dal njenima zaveznicama povod, da nekda že pomišljata, da bi zvezo z njo zamenili s kako drugo. V gospodarskem oziru je popolen polom že skoro neizogiben, vojna sila ne zadošča nalogam velesile, mej prebivalstvom vlada silna nevolja, in le s silo se zadržuje, da ne pride do prevrata in sedaj je pa še jedini boljši državnik zjedinjene Italije se pokazal za sleparja in goljufa. Korupcija kaže se povsod, le redki so že politiki, ki niso omadeževani. Da s tako državo ne želi noben zveze, je naravno. Poleg tega so se pa razmere v Evropi premenile, ko je nastopil prestol car Nikolaj. Pod njim je mogoče kako zblizanje Avstrije in Neméije z Rusijo.

Cerkveni letopis.

Udanostna izjava za mil. škofa tržaškega.

Skofijski list tržaški objavlja udanostno izjavo katero je izročila tržaška duhovščina mil. škofu Glavinu. Uvod izjave se glasi: Povsod je znano, kako nečuvveno je bil večkrat zlasti v zadnjih dneh napaden naš pastir in oče v Gospodu, naš škof in kako se je zaničevala in zasmehovala njegova dostojnost in veljava. Zato je bilo potrebno, da vsa

tožili o svoji usodi, sedaj pa uvidevajo, da je bedno njih življenje proti Jurovemu pravi — raj.

Skoro se stemni; kolar prižge svetiljko pod stropom, sosedge pa jeden za drugim gredo domov, le dratenik ostal je sam; a tudi kolar gre večerjat.

„Bodi sam, Juro, luč pusti goreti, priloži še nekaj drv; prinesel ti bom kaj od večerje.“

„Predno povečerjate, grem pogledat, ali gredó že moji fantiči.“

Juro gazi po snegu za vasjo na polje. Dospeje na Ripec, ozira je okolu, ali žive duše ni; samo črni oblaki drvé se na obzorju, metaje na zemljo goste snežinke; veter buči in brije skozi ogoljeno haljenko dratenikovo; tam v daljavi na državni cesti blesti luč na nekem vozu.

Jura se vrne v kolarnico.

In zopet se pripelje voz od Lakoša. Zvončki na konjih tužno žvenketajo.

Jura gre ven s kolarjem. Bil je to voz iz grašćinskega pivovara v Zlonicah.

„Tomaž, nisi videl tam mojih fantov?“

„Pri Turanih sem je srečal. Bekel sem jim, naj sedejo na voz, ali niso hoteli, ker nanje čaka

duhovščina, ki mora s škofom delovati za čast božje in izveličanje duš, pokaže uprav pri tej priliki, kakor je že večkrat storila, udanost in pokorščino svojemu v dno srca ranjenemu nadpastirju in očetu. Duhovščina cele škofije je namreč poslala škofu kot izraz svoje ljubezni tolažeče pismo, katero tukaj navajamo, kot dokaz, kako tesno so udje združeni z glavo ne le v sreči, marveč tudi v britkostih. Konec izjave slove: Odločno obojamo vsakovrstne in vzlasti v zadnjem času Ti prizadete napade ter jih smatramo kakor sami zadeti. Prosimo polni odkritosrčnega spoštovanja in otroške ljubezni in udanosti ter Vas pozivljamo, da braneč in zagovarjajoč podlage krščanske vere, povdarjajoč in praktično izvršujoč krščansko pravičnost neustrašeno vstrajate do konca, pri čemer naj Vas ne ovira ne število let in ne slabotno zdravje. Časteč Te kot očeta in učitelja hodili bomo za Taboj svojim vodnikom, in kakor dobro vrejena nepremagljiva falanga s Teboj se bojevali ter pred vsem skrbeč za blagor duš, gledali na to, da se duhom katoličanov vzdramijo, zato da kakor drugod tako tudi pri nas oni z nami tem gorečnejše delujejo za duševni in gmotni blagor someščanov.

Tedenski koledar.

Nedelja 6. januarja: Sv. 3 Kralji, Razglasenje Gospodovo. Ponedeljek 7. jan.: Krišpin šk. Torek 8. jan.: Severin op. Sreda 9. jan.: Marcel p. m. Četrtek 10. jan.: Agaton m. Petek 11. jan.: Higín p. m. Sobota 12. jan.: Ernest. — Lunin spremin: Šip 11. ob 7. u. 48 m. zjutraj. Solnce izide dne 10. ob 7. u. 44 m.; zaide ob 4. u. 29 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. januarja.

(Tržaški mestni zbor proti škofu.) Iz Trsta se nam poroča: Da bi liberalni Lahoni paralizovali pomen vdanostne adrese tržaške duhovščine, zato so ravno te dni razglasili pismo, katero so namerovali oficijelno poslati papežu Leonu XIII. v Rim, a jim je vlada zabranila. V tem pismu, katero se je baje zasebno poslalo v Rim, prosijo tržaški iredentovci, ki nikdar nobene cerkve od znotraj ne vidijo, posredovanja sv. Očeta proti slavofilnim tendencijam tržaškega škofa. Posebe pa stavijo štiri zahteve: 1. Da se v mestnih župnih cerkvah pomnoži število italijanskih govorov; 2. da se v štirih župnih cerkvah v tržaški okolici ob nedeljah in praznikih vsaj jedenkrat pridiga v italijanski besedi; 3. da se pri vseh bogoslužbenih opravilih uvede latinski jezik namestu slovenskega; 4. da se pri vzgoji mladih duhovnov ozira tudi na italijansko kulturo. — Praktično seveda je to pismo brez pomena, kajti tržaški ordinarijat bo imel lahak posel in lepo priliko papežu pojasniti, kako skrbi za Italijane v cerkvi, kako malo pa da se ti brigajo za cerkev. — Omenjamo to stvar vzlasti radi tega, ker vidimo, kako se zlorablja cerkev ondi, kjer se vse, torej tudi versko delovanje presoja jedino z narodnega stališča. Tržaški Italijani stoječ na izključno narodnem liberalnem načelu imajo s svojega stališča prav, ako hoté zlorabljeni cerkvene razmere v svoje namene, toda mi, ki vsikdar povdarjamo svobodo cerkve povsod bodisi

baje oče v Kralovicah. Jestvin so toli imeli, da so je jedva vlekli. Ali niso še tu?“

„Ne!“

„Za celo uro so pred menoj, morda so kam zašli.“

Juro si izposodi svetiljko in gre iskat svoja deca, toda ni njega ni dečkov ni bilo nazaj. Stoprav v jutro prišel je Juro nazaj in spravil vso vas po koncu. Na poti proti Bišni našel je v jarku svoje sinčke; držali so se trdo v objetju, kakor bi spali; njih udi bili so trdi, kakor od železa. Sedli so kraj ceste v sneg, veter jim je zapel žalostinko, sneg jih je pa ukril pred zlombo sveta. Kako hrepeneče je oče Juro pričakoval svojih otrok, malih svojih „treh kraljev“! Ubogi Juro! A. S.

Moje ječe.

(Po pisateljevi smrti izdana poglavja.)

III.

Tak sem bil dalj nego štiri mesece, to je do konca januarija 1831. l.; počasi pa so postajale noči bolj mirne in včasih je prešla katera tudi popolnoma dobro. Toda proti jutru provročeval

proti domačim ali tujim nasprotnikom, odločno obsojamo tako ravnanje, ki je nasprotno verskim načelom katoliške cerkve.

(Osebnosti.) Preč. g. kanonik Jan. Sušnik, ki je pred 14 dnevi zelo nevarno obolel vsled šena. se že precej bolje počuti, in upati je, da kmalu ozdravi. — Deželno-sodni svetnik in načelnik c. kr. okr. sodišča v Tullnu g. Mart. Zarnik je povodom svojega umirovljenja odlikovan s Franc Jožefovim viteškim redom.

(Efektivno srečkanje „Glasbene Matice“) prešinilo je vse kroge in je upati, da se popolnoma posreči. Na mnoga vprašanja, komu je oddati dobitke za srečkanje, prosi nas odbor „Glasbene Matice“ objaviti, da sprejema dobitke poseben odsek za to srečkanje obstoječ iz gg. Ivan Vencajz, c. kr. dež. sod. svetnik, Fran Ravnikar, dež. knjigovodja v p. Anton Petrovič, c. kr. rač. oficijal, Ivan Hrast mestne hranilnice tajnik, in Fran Trdina mest. rač. revident. Razum navedenih odsekovih odbornikov sprejemajo dobitke tudi gg. dame patronese. Julija dr. Ferjančičeva, Franja dr. Gregoričeva, Karolina dr. Hudnikova, Terezina dr. Jenkova in Jelica Lozarjeva. Zajedno prosi odsek vse dame in gospode, kateri so dobitkov obljubili, da jih čim preje oddati izvolijo.

(Primorski list.) Razveselili smo se iskreno letošnje prve številke „Primorskega lista“, ki sedaj izhaja trikrat na mesec in velja le en goldinar. List je dobil ob novem letu krasno novo glavo, ima lepe članke, raznovrstne dopise, listek, drobnjavo, sploh gradivo zelo primerno zbrano in lepo vrejeno. Pisava je vseskozi jasna, odločna, a povsod dostojna. To je najlepši odgovor na ostudno, nizkotno revskanje „Soče“, katera vzlasti okoli novega leta piha in vdriha na vse strani in to vse zato, da bi drugim listom ugrabila kakega naročnika, ter ga pridobila sebi. Tako tudi sirota brez načel očita „Primorskemu listu“ breznačelnost. Mi „Primorski list“ priporočamo prav toplo tudi zavednim somišljenikom izven Primorske, ker s tako nizko ceno se mu bo mogoče vzdrževati le z izredno podporo.

(Slovensko gledališče.) Jutri se ponavlja v deželnem gledališču zgodovinska igra s petjem: Pogumne Gorenjke. — Začetek ob 1/8 uri zvečer. — Včeraj se je ponavljala opera „Marta“. Igralci so vztrezali svojim nalogam; gledališče je bilo precej polno.

(Goriške novice.) Umrlo je v Gorici č. gosp. J. Primožič, kapelan v ženski bolnišnici. N. P. v M. — Preč. g. M. Zucchiati, župnik pri sv. Roku, je prosil in dobil radi bolehnosti stalni pokoj. Kuracijo vpravlja preč. g. dr. Baubela, stolni vikar. — V župniji stolne cerkve je bilo lani rojenih 120 m. 98 z. Umrlo je 98 m., 171 z. Poročenih je bilo 48 parov. V župniji sv. Ignacija rojenih 82 m., 61 z., preminolih 50 m., 51 z., poročenih 34 parov. V župniji sv. Vida in Modesta rojenih 61 m., 61 z., preminolih 43 m., 29 z., poročenih 24 parov. — Za cerkev presv. Srca Jezusovega so doslej nabrali 9324 gl. 68 kr.

(Iz Repenj.) V nedeljo pred novim letom smo imeli tukaj jako lepo, spodbudno in razvedrilno bo-

žičnico, katero so napravile učenke tukajšnje dvo-razredne dekliške šole pod vodstvom svojih vrlih učiteljic č. šolskih sester. Deklice so spretno deklamovale nekaj pesmic, potem pa igrale nabožno igro: Sv. Peter ob nebeških vratih. Vse učenke so svojo nalogo tako brez strahu in čustvom igrale, da smo se vsi poslušalci čudili njihovi nadarjenosti in pridnosti ter vstrajnosti učiteljic. Take nabožne igre blažijo srea otrok in odraslih, ki zlasti na kmetih nimajo priložnosti pogosto kaj tacega videti in slišati. Po dokončani igri je bilo blizu 30 učenk obdarovanih z oblekami in raznovrstnimi darovi, katere so na prošnjo častite predsednice darovali nekateri dobrotljivi Ljubljanski trgovci gg. Sovan, Lozar i. dr. katerim naj dobrotljivi Bog stotero povrne. Da bi pa le tudi obdarovane deklice in njihovi stariši za to dobroto hvaležni bili, zlasti za neprecenljivo dobroto krščanske odgoje, kakoršno živajo deklice na tukajšnji šoli častitih šolskih sester. Take šole so res velika dobrota za vso okolico, toraj bi bilo želeli da bi se ustanovile po mnogih krajih.

(Dve prošnji.) Poroča se nam iz Bele Krajine: Bilo je še lani 23. novembra, ko je nekdo iz Belokrajine pisal d. pisnico svoji sestri na Studenec pri Ljubljani, ki tam služi pri ondotnem zdravniku. Ker je navadno odgovorila hitro, se mu to zdi nekam čudno. A stvar se kmalu pojasni. Dopisnica je prišla nazaj v Belokrajino, in na dopisnici je bilo zapisano, seveda nemški: hieramts unbekant — retour. Tako si misli, neznana je ta oseba poštarici v Zalogu pri Ljubljani. Kaj je vzrok, da ni prišla dopisnica v prave roke; morda naslov ni bil pravilen? Zato piše vnovič pismo, naslov še natančneje napravi, a vse eno je „rajžalo“ pismo 4 cele dni iz Belokrajine do Studenca pri Ljubljani. Prosimo torej poštarico v Zalogu, naj točneje oskrbuje svoj posel in naj se nauči našega jezika, če ga še ne zna, da bode sposobna delovati med Slovenci, če ne, bode treba storiti druge korake. — Zadnjič dobil je tudi dotični Belokranjec pismo iz Doba poleg Ljubljane. Ko bolj natančno ogleduje poštni pečat, z apazi, da je samo nemški, prav mogočno se blesti napis: A i c h b l e i L a i b a c h. Krivica je to za kraj, ki je čisto slovensk, zato odločno zahtevamo, naj se dotični poštni pečat nadomesti s popolno slovenskim ali vsaj naj se pridene nemškemu še slovenski. Saj menda vendar še nismo v blaženem „rajhu“, da bi se kaj takega godilo. Zahtevati je treba, naj se take krivice odpravijo, zato bi bilo tudi dobro, da bi na Bledu, kjer je dosti narodovcev, zahtevati na poštnem pečatu poleg nemškega napisa tudi slovenski: Bled. Zatoraj naj skrbe kompetentni faktorji, da se te krivice odpravijo in poštni pečati dobé slovenske napise.

(Iz Ribnice) 4. dec. Novo leto prineslo je tudi nam mnogo novega. Nov podobčinski odbor, predsednika v okrajnem šolskem svetu in mnogo družega, kar gotovo ne ostane neznan. V ponedeljek popoldne imeli smo volitve v podobčinski odbor. Voljeni so gg. Jožef Klun, trgovec; Andrej Podboj, gostilničar in Franjo Picek, trgovec. Namestnika: gosp. Jakob Klun in Franc Češarek, gostilničarja. Volitev bila je burna, vdeležilo se jo je 150 vo-

mi je vedno spomin mojega zavora, pravde, smrtne obsodbe, desetih let ječe strašne sanje, podobne okolnostim, katerih vtisi so bili ostali v moji duši. Vsak dan enako občutil sem, ko sem se zbudil, sladko veselje, da sem prestal nemir ječe in strah žugajoče mi smrti in da sem zopet v naročju svoje rodbine.

Vsako jutro še občutim to sladko veselje in vse moje sanje vrte se okrog teh let polnih grenke žalosti.

Koncem teh starih mesecev se je moje zdravje znatno poboljšalo, potem se je dve leti večkrat spreminjalo; a zdravje se je povračevalo koj po ponovljeni bolezn. Nazadnje dobili so moji živci in moja pljuča dovolj moči in bolezen sem same malo občutil o premenjevanju letnih časov.

A, ako so trde skušnje trle moje telo, imelo je moje srce trpeti še huje. Oh! koliko predragih oseb sem bil izgubil v teh desetih letih! Koliko družih hilo je palo v nesreče prepad! Koliko novih zmot vznemirjalo je srce! Koliko sovrastev! Koliko obrekovanj! Koliko neumnih upov zapeljavalo je pred mojimi očmi množico in jo metalo v pogubo! Od novih zmotnjav na Francoskem nisem pričakoval za Italijo ugodnih posledic; videl sem temveč v njih vir nevarnostij, sovrastev, pritiskov.

Mej svojimi znanci našel sem nekaj plemenitih mladih mož, ki pa se niso dali poučiti in vsi omamljeni od okoliščin, v katere so zabredli sami, so tudi druge vlekli v prepad. Nadalje sem uvidel, da bodo ti nemiri imeli slabe posledice za one moje drage drugove, ki so se zdihovali v ječah spielberskih. Jasno je bilo, da jih ne bodo pomilostili, dokler vre vstaja. Obzaloval sem usodo vseh teh ubogih jetnikov, a dva med njimi sta mi bila najdražja. Enega izmed teh dveh vezalo je bratovsko prijateljstvo že izza mladih dnij, Petra Borsierija, moža bistrega uma in jako izobraženega člana obitelji, v kateri sem poznal sama blaga srca in s katerimi sem bil vsemi prijatelj. Z drugim pa me je vezalo sicer manj staro prijateljstvo, a kaj tesno, močno in čutil sem se navezanega nanj, ker mi je bil tolikokrat pokazal posebno svojo ljubezen; bil je grof Mirko Confalonieri, za katerega bi bil dal svoje življenje.

Z veseljem sem čul, da je oproščen Aleksander Andrianeti, katerega sem cenil in ljubil; pa vendar ko sem se veselil radi njega, žalosten sem bil, ko sem pomislil, kako je moralo boleti Confalonierija, ko je izgubil tacega prijatelja in je moral ostati sam med onimi groznimi zidovi.

(Dalje sledi.)

lilcev, nekaj nenavadnega za Ribnico. Bili sta dve stranki, namreč kmeteka in trška; zmagali so tržani; no, to pot so morali na pomoč poklicati čitalnico, da so zmagali. Nov podobčinski odbor bode gotovo skrbel, da se spravijo iz Ribnice kočevske palice in jako priljubljeni a najbolj nesnažni četveronožci in sn prostor pred cerkvijo enkrat v red dene, saj je na živinskem trgu dovolj prostora za take stvari. Gledati se mora tudi, da se ne bode sneg vozil na živinski semenj, kakor se je to letos zgodilo in ni imela živina ob zadnjem sejmu kje stati. Dne 2. t. m. bila je volitev predsednika v krajni šolski svet. Voljen je gospod Višnikar predsednikom. — Na Poljanah nad Ortnekom našli so obešenega tamošnjega učitelja Kozelja.

(Iz Sele) 3. januarja: Pred par dnevi ustrelil je naš vrli lovec Franc Groselj prav blizu Sele v gozdu „Spengališk“ prav lepega, popolnoma doraslega divjega mačka. Prav redka žival za naš kraj. — Danes ponesrečil se je v Jelovici tukajšnji kajzar (po domače Maticelj). Ko je iz Jelovice po hudi strmini na sanjках vozil hlode, vrglo ga je čez rob v drevo ter ga je zmečkalo. Danes pripeljali so mrtvega v Selca. Zapustil je ranjki udovo z dvema otročičema. Ponesrečeni je bil še le 28 let star.

(Iz Roba), dne 3. dec. V krajni šolski svet na Robu so izvoljeni, Alojzij Vdovič predsednikom, Janez Peterlin in Janez Sterle odbornikoma, nadzornikom je imenovan g. župnik Lavtižar. V svoji liberalni strasti je bil g. učitelj jako marljiv agitator zoper izvolitev predsednika Vdoviča; pripoveduje se celo, da je pretil rabiti „revolver“ proti vsakemu, ki ne bo volil tistega kakor on. Res, da je te besede govoril v pijanosti, vendar star pregovor pravi, kar človek trezen misli, to v pijanosti govori. Takemu možu je naša mladina izročena v odgojo, ki ima čisto priliko slišati, kako s svojim strupenim jezikom napada vsakega, ki občuje z gospodom župnikom ter jih imenuje farske hinavce. Kar mu treznemu ni mogoče vsega izgovoriti, to stori v pijanosti, če ni drugače tudi mej poukom v šoli. Tukajšnja občinska volitev bo najbrž ovržena radi nepostavnosti, ki so se godile pri volitvi vsled pritiska grajšinskih uradnikov na svoje privržence. Kaj tacega, kakor se dogaja tu pri vsaki občinski volitvi, se more zgoditi menda edino le v turjaški občini.

(Nagla smrt.) Iz Adlešič 2. jan. Danes popoldne je umrl tu v Selih st. 6 Miko Novak, star 16 let prav nagle smrti. Popoldne je še pri mizi pletel čerape (nekaka volnene nogovice), na to pravi, da ga je obsla nekako vročina. In ko gré od mize proti postelji, da bi se vlegel, zgrudi se mrtev na tla. Bil je deček prav pošten in vsem drugim v vedenju, vzlasti v cerkvi, v izgled.

(Nezgod.) Iz Kresnic 5. januarja: Dne 28ega decembra pr. l. ob četrtni na 4 popoldan spremil je naš župnik preč. g. Alojzij Jerše g. Simona Šmiteka, sedanjega župnega upravitelja na Dobovec proti kolodvoru. Prišedši na stopnice ravno nad kolodvorom, spodletelo je g. Jeršetu tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. K sreči bil je slučajno pri rokah litijski zdravnik g. Oblak, ki je v naglici, za silo uravnal in obvezal nogo. Gotovo bode moral gosp. župnik ostati še dolgo časa v postelji. Kaka sprememba! Ko je g. župnik dober mesec pred to nesrečo prihajal k nam, s kakim veseljem pričakovali so ga kresniški župljani z nadejno šolsko mladino na kolodvoru. Veselo pritrkavanje zvonov, pokanje topičev, zastave, mlaji, primerni napisi, vse je oznanjalo veseli prihod novega dušnega pastirja. In gospod sam je bil vesel prisrčnega sprejema. A danes nesli so ga med žalostno množico ljudstva štirje možje, po ravno istem potu, na nosilih v groznih bolečinah proti župnišču. Bog povrne dobremu gospodu kmalu ljubo zdravje.

(Glas iz občinstva.) Iz Ljubljane: Pri nekem tukajšnjem, v drugem nadstropji nastanjenem uradu imam mnogokrat opraviti. Skoraj vselej, kadar pridem tje, naletim vrh stopnic, včasih pa celo med vratmi pisarne na dva, tudi tri raztrgane capine, ki očitno prežé, kedaj se bodo vrata pisarne odprla. Tudi druge stranke so to že mnogokrat opazile in pripovedovalo se mi je o uzrokih tega prežanja, ki so pa skoraj neverjetni; naj tedaj za danes o teh razmerah molčim. S temi vrsticami hočem le na merodajnem mestu na to opozoriti, da za dotični urad nikakor ni častno, ako ga oblegujejo take sumljive prikazni, kakor tudi strankam ne more prijetno biti, ako morajo celo pri vstopu v pisarno čakati, da se jim umaknejo ti predrzni prežači. Ako bi te vrstice ne pomagale, primoran bom govoriti malo jasneje.

(Srečkanje.) Gasilnemu društvu v Skofji Loki je dovolile ministerstvo, da v letu 1895 napravi srečkanje z 2500 srečkami v korist društvene blagajnice.

(Nesreča.) Iz Semiča 3. januarja: Novega leta dan popoldne vozila se je osemletna deklica Franciška Malnarič iz Movrnevasi po sankah nad 8 sežnjev visoko pečino pod vasjo. Sanke zdrsnejo čez rob pečine in revica pade naravnost v globino ter utone v Krupi. Danes je prišla iz Črnomlja komisija in konstatovala da je res utonila.

(Izginil) je dne 26. decembra min. l. v Mariboru porojeni a v Radovljico pristojni mizarški pomočnik J. Rossbacher. Slednji je slaboumen, 28 let star in je napominanega dne imel pri sebi večmesečno mezdo. — Rossbacherja so predvčeranjim potegnili mrtvega iz vode blizu Št. Gotarda ob Savinji, denar so našli pri njem. Revez je torej sam pal v vodo in ponesrečil.

(O pobiranju doneskov v pokritje troškov ljubljanske trgovinske in obrtniške zbornice za leto 1895.) Trgovinsko ministerstvo je dne 3. decembra min. leta odobrilo proračun trgovinske in obrtniške zbornice ljubljanske za leto 1895 v zahtevanem znesku 7266 gl. ter dovolilo, da se potrebščina pokrije s priklado dveh krajevarjev (2 kr.) na vsak davčni goldinar od pridobnine, merovine in dohodnine z izvanredno doklado vseh tistih, ki imajo volilno pravico. Zajedno se naroča c. kr. glavnim davčnim uradom in davčnim uradom, kakor tudi mestnemu magistratu ljubljanskemu, da poberejo donosne deleže ob enem s cesarskimi davki o pravem času in vsaj do konca decembra 1895. leta, in sicer, ako bi trebalo, s pomočjo postavnih posilnih sredstev od vseh, ki imajo pravico voliti v trgovinsko in obrtniško zbornico ljubljansko.

(Plesni venček) priredi v soboto 12. t. m. podčastniki tukajšnega 2. bataljona domačega pešpolka baron Kuhn v dvorani starega strelišča, ter so se začela vabila že razpošiljati. — Kdor bi po pomoti ne bil prejel vabila, a se želi udeležiti veselice, izvoli naj se oglasiti na Poljanskem trgu št. 5, I. nadstropje.

(Giesshübl Puchstein.) Javlja se nam, da je došla prvi pot lokomotiva „Mattoni“ dne 23. dec. 1894 v novo postajo Giesshübl Sauerbrunn.

(Semnji po Slovenskem od 7. do 12. jan.) Na Kranjskem: 7. v Kostelu pri Kočevju, v Trnovem (Notranj.), v Žerovnici, na Vidmu; 8. v Metliki; 10. v Zalogu. — Na Štajerskem: 7. pri Novi cerkvi, v Šmarju blizu Celja, 11. v Planini. — Na Koroškem: 7. v Pliberku; 11. v Gmintu. — Na Primorskem: 7. v Štanjelu; 12. v Sezani (za živino).

Društva.

(Pevski večer „Glasbene Matice“.) Pevski zbor „Glasbene Matice“ priredi 19. januarja v prostorih starega strelišča sijajen pevski večer s plesom. Najprvo bode jedno uro trajajoč koncert obeh zborov, ženskega in moškega, nato pa ples ob vojaški godbi. Čisti dohodek je namenjen društvenemu glasbenemu domu. Slavna kranjska hranilnica je v to svrhu blagovolila brezplačno prepustiti prostore starega strelišča.

(Šlo v. del. pevsko društvo „Slavec“.) ima v nedeljo dne 13. t. m. svoj redni občni zbor z običajnim vspeškom, v salonu gostilne pri „Zvezdi“ ob 2. uri popoldne.

(Za šolo šolskih sester v Velikovcu) so darovali: Rodoljubi iz Št.-Vidske okolice pod Ljubljano 72 kron, in sicer v gostilni »pri Tonetu« 40 kron, pri gospodu dr. Repiču 24 kron, pri gg. Korbarju in Ložaku v Zatičini 7 kron, in rodoljub gosp. J. Hočvar iz Muljave 1 krono; vrli ljubljanski bogoslovci 35 kron; delavna »Narodna čitalnica« v Kostanjevici 10 kron, nabranih pri občnem zboru; preč. gosp. dr. I. Svetina, profesor višje gimnazije, 10 kron kot odkupnino od novoletnih voščil; vojaška kurata vč. gg. A. Jaklič in Rade Marzidovšek po 10 kron; č. gosp. Peter Švegelj, kapelan v Koprivi 10 kron; vč. g. župnik I. Vrhovnik 4 krone kot odkupnino od novoletnih voščil in gosp. L. Knific, vpokojeni nadučitelj v Škofji Loki, 4 krone. — Iskrena hvala darovalcem. Ziveli nasledniki!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 10. dec. do 20. dec. 1894. leta darovali: Vzgladno-vzorno delavna šentjakobsko-trnovska ženska podružnica, dohodek veselice dne 16. sept. in občnega zbora dne 18. nov. v znesku 430 gl. in sicer 100 gl. kot V. pokroviteljino za zastopnico t. č. denarničarice namestnico gđ. Marijo Trtnikovo, 100 gl. kot VI. pokroviteljino za zastopnika t. č. predsednika pevskega društva »Ljubljane«, 100 gl. kot dar za velikovško šolo in 50 gl. kot prvo

polovico pokroviteljine delavk tobačne tovarne. Vedno živahno delavna ženska podružnica v Ajdovščini nam je poslala 127 gl., in sicer 77 gl. letnine in 50 gl. kot prvo polovico pokroviteljine. Ta lepa svota, nabrana v kljub občutljivi nesreči — požara tvornice — v tej vrlo-narodni okolici, je sad nesebičnega požrtvovalnega delovanja č. načelnštva, zlasti gg. Marije Lokarjeve in Leopoldine Kersnik-Rottove, ki se ne strasite ne dela, ne truda. Dalje sta nam poslala: G. A. Hudovernik, notar v Kostanjevici, 20 kron, ki so jih darovali narodnjaki pri gosp. Jentlnu v Mariboru in gosp. Janko Vavken iz Celja 20 kron — volilo rajnega Janeza Kukovič iz Št. Jurija ob južni železnici. — Družbi sv. Cirila in Metoda si želimo takih podružnic kot ste Št. Jakobsko-trnovska ženska in ona v Ajdovščini, podružnicam pa želimo takega delovanja, kot je kazete omenjeni hčerki glavne družbe. To je naša želja, naše voščilo ob novem letu. Bog povrni vsem darovalcem!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Slovensko pevsko društvo) je dne 26. decembra izvolilo nov odbor, v katerem so zg.: dr. T. Horvat, odvetnik v Ptuj, predsednik; odborniki: Fr. Copf, D. Serajnik, S. Šentjurec, I. Sedlaček; namestniki: I. Slavinec in M. Lorber v Ptuj, prof. Oromžen v Ljubljani, dr. I. Bežjak v Mariboru, dr. Hrašovec v Celju in Fr. Čeh v Ljutomeru.

(Katoliška delavska družba v Idriji) priredila je svojim članom prelepo božičnico v nedeljo pred novim letom t. j. 30. dec. 1894. O božičnici družega ni bilo mogoče reči, nego da je bila krasna, toli krasna, da Idrija take še nikedar videla ni. Primere deklamacije, vrlo prednašane vrstile so se s pevskimi in muzikalnimi točkami. Božičnica podala nam je dve noviteti, in ti sta nastop mladega citraša g. J. Pavčiča, kateri je v družbi z izbornim goslarjem, vrlim učiteljem petja g. Fr. Bajcem, tri komade ginljivo igral. Druga noviteta je bil prvi nastop ženskega in z njim združenega mešanega zbora. O mešanih zborih, katere je vežbal in vodil vrli g. Fr. Bajec, le toliko rečemo, da so krona vsega petja; le tam, kjer se družijo milina in visokost ženskega glasu z globokostjo in krepostjo moških glasov, doseže petje svoj namen v popolni meri. Pelo pa je 16 pevk in 17 pevcev, katerih glasovi soveličastno odmevali po prostorni, natlačeno polni pivarni. Najbolj je nam ugajala P. Hugolinova št. 13, izmed božičnih, postavljena za četverglasni ženski zbor: „Sveta nebesa se široko odpro“, in pa dr. Fr. Wittova prekrasna skladba: „Bod hvaljen Jezus Kristus“, katere so se pa le zadnji štirje odstavki peli. Sploh je pevski zbor prednašal le kompozicije, dovršenega, strogega stavka. Po dokončanem tem prvem delu prišli so na vrsto štiri prizori iz Jezusovega rojstva kateri ostanejo vsakemu, ki jih je videl, vedno nepozabni. Družbin odbor ni štedil stroškov, samo da je kaj poštenega priredil; kar le mogoče najkrasnejše bili so oblečeni člani sv. Družine, angeli, pastirji in kronani kralji; g. tajnik Jan. Brus pa je vse te žive podobe tako razpostavil, da jih je bilo veselje gledati. Občinstvo se kar ni moglo nagledati teh v divno-lepih prizorov, zopet in zopet je ploskalo burno pohvalo. Tretji in za marsikoga najprijetnejši del božičnice vršil se je okoli krasno razsvetljenega božičnega drevesca, čegar podnožje je bilo obloženo z 130 deloma dragocenimi dobrotki. Dve deklamaciji pred razsvetljenim drevescem bili ste gromovito pohvaljeni, vsaka izmed nju se je morala ponavljati. Razdelitev dobrot t. j. božičnih darov sklenila je božičnico ob pozni uri. Da si je bila ura že pozna, želel si je pač marsikdo: škoda, da je že konec, ker kaj tako lepega nisem že davno, videl in slišal. Iz polnega srca je čestitati katol. del. družbi, katera se tudi da svojim udom podaja tako lepega, nedolžnega veselja v obilni meri; le še naprej naj se drži te poti, po kateri je dosedaj hodila — in božji blagoslov jej je zagotovljen.

(Posojilnica v Brežicah.) Daje se na občno znanje, da se je ustanovila v Brežicah posojilnica, koja je začela poslovati dne 3. januarja 1895. Posojilnica v Brežicah obrestuje denarne vloge s 4 $\frac{1}{2}$ obstopki, daje pa posojila brez intabulacije po uradno potrjenih pravilih proti bodstotnemu zaobrestovanju. Uradne ure so vsaki četrtek od 9. do 12. ure predpoludne; ta dan se izplačujejo posojila in prejemajo hranilne vloge. Prošnje za posojila se pa sprejemajo vsaki dan razven nedelj in praznikov po načelniku g. Andr. Levak-u, koji daje tudi natančnejša pojasnila o tem denarnem zavodu in njegovem poslovanju. Pisarna bode v hiši g. Levak-a v I. nadstropju.

(Bralno društvo v Kostanjevici) imelo bode dne 13. januarja t. l. ob 4. uri popoldne svoj redni občni zbor v društvenih prostorih »pri Maroku«. Na dnevnem redu je volitev predsednika, podpredsednika, denarničarja in novega odbora.

Narodno gospodarstvo.

Kaj je misliti o kavi in čaju.

Pač čudno se nam mora zdeti, kako se je mogla raba kave in čaja toliko razširiti, da se danes kar povsod pije, ako pomislimo, da je trajalo več ko dvesto let, predno se je mogla obojna pijača vdomačiti med nami.

Leta 1573 je neki nemški zdravnik, po imenu Lenard Rauwolf, v posebni knjigi prvi seznanil Evropejce s kavo, in l. 1591 je italijanski zdravnik P. Alpinus kavo prinesel iz Egipta v Benedke kot nekako zdravilo. Najprej pa so kavo pili v Arabiji okoli Adena in Moke; od tam se je ta navada zanesla v Egipt in Carjigrad. A. 1660 so Armenci pripeljali kavo v vrečah v Pariz, kamor so že leta 1635 Holandci prinesli prve zavitke čaja. A dolgo je trajalo, predno je priprosto ljudstvo kaj izvedelo o tej pijači; le v najboljših ter najiminitnejših hišah je polagoma prišlo obojno, kava in čaj v navado. Zlasti skuhana kava se je ljudem v začetku zdela jáko čudna in grozna pijača.

A pri vsem tem je pitje kave prišlo v navado bolj in bolj. L. 1672 so v Draždane dobili prva zrnca kave, l. 1679 pa so v Hamburgu odpri prvo kavarno. V Parizu so l. 1680 pričeli s prvimi kavarnami, a to so bile majhne, umazane sobice. Na Dunaju pa je po veliki zmagi čez Turka leta 1683 neki Kolšicki odpri prvo kavarno; gosposka mu je dala dovoljenje zato, ker si je med vojsko kot ogleduh veliko zasluženje pridobil za kristijane.

Toda dolgo so le velika mesta poznala kavo in bogate družine. Šele zadnja desetletja našega veka so zanesli kavo tudi v zadnje vas; pijó jo v najubožnejši bajti, kjer ljudem služi mesto druge hrane, čeravno nič hranilnega in redilnega nima v sebi. Prav živahna je danes kupčija s kavo. Vsega skupaj sedaj prideljujejo na leto okoli 9 milijonov metr. centov kave v vrednosti kakih tisoč milijonov goldinarjev. Samo v Avstrijo z Ogersko vred dovozijo na leto za okoli 40 milijonov goldinarjev kave! Tudi čaja se porabi čedalje več; l. 1893 so ga v naše cesarstvo vpeljali 7893 metr. centov v vrednosti nad 3 milijone gl. Koliko denarjev gre za to obojno na ptuje!

Ker je bila prava kava že od nekdanj predraga navadnim ljudem, a so jo le hoteli piti, zato so začeli smleti pravi kavi primešavati raznih namestkov. Tak nadomestek za kavo so napravljali iz korenine cikorije in iz zganih fig, a tudi za te nadomestke je treba iz ptujih dežel dobivati blago.

Jasno je, koliko škodo to napravlja naši deželi v gospodarstvenem oziru, koliko denarjev gré na ptuje za reči, ki nič redilnega nimajo v sebi, temveč so celó deloma škodljive zdravju. In ta brezpotrebni strošek zadeva najbolj priprosto, siromaško ljudstvo. In vendar je staro narodno-gospodarsko pravilo: da naj bi ljudstvo uživalo le tako, kar samo prideljuje, ali bi vsaj samo lahko prideljevalo!

Še večja škoda kakor na blagu, se po toliko splošni rabi ptuje kave godi na zdravju in telesni moči. Toliko razširjena živčna bolezen, vedno hujše hiranje sedanjega rodú, toliko pogostne bolezni na umu in slučajni mrtvouda imajo po izreku najiminitnejših zdravnikov in učenjakov (n. pr. prof. pl. Pirchow, dr. A. Lutze, dr. J. Stuhlmann, dr. P. Niemeyer, Silv. Graham, dr. Bell, dr. Bardell, dr. Beumont, prof. Brillat-Savarin) svoj vzrok navadno v rednem vživanju kave in čaja, oziroma v strupu kofejinu in tejinu, ki ga v sebi imajo kava in čaj. Prav najnovejši čas so pokazala znanstvena raziskavanja nevarne posledice rednega pitja kave in čaja, ki so: razne vrste protina in živčne bolezni, glavobol, srčne in želodčne bolezni, mrtvoud.

A čeravno so znane te žalostne posledice omenjene pijače, pa vendar nihče noče pustiti kave in čaja, ako se je navadil enega ali drugega. Kava je sicer res strup, si misli marsikdo, a je gotovo najprijetnejši strup. Toda toliko vnemarni ne smemo biti, da bi se za to nič zmenili. Hvala Bogu, da je vsacemu strupu odmenjen tudi zoperstrup ali lek. Tudi zoper škodljivost kave čedalje bolj v navado in rabo prihaja neko sredstvo, ki stori, da pitje kave ni več škodljivo; sredstvo, po katerem se bo domačemu kmetijstvu v korist čedalje bolj omejilo kupovanje drage kave in se utegnejo izpodriniti nadomestki iz ptujih dežel.

To sredstvo je že toliko priljubljeno in razširjeno domača sladna kava, kakoršno izdelujejo v veliki Kathreinerjevi tovarni za sladno kavo v Stadlavu pri Dunaju. Že danes ima v tej tovarni delavcev na sto in sto zaslužek, in vse kaže, da ima veliko prihodnost ta tovarna.

Brez skrbi za svoje zdravje se sme torej še nadalje slehrni držati zjutraj svoje mlečne kave, in sme po kosilu srebat svojega priljubljenega »črnega«, ako mu primeša omenjene sladne kave, katera utegne tudi preriniti vso ono mnogokrat

prav nezdravo zmes dosedanjih nadomestkov za kavo.

Kathreinerjeva knjižica. Današnji številki je priložena knjižica, pač zanimiva za vsako gospodinstvo in za slehernega, kateri pije kavo. V njej se nahajajo važna pojasnila o „Kathreinerjevi kavi“, ki čedalje bolj prihaja v navado, pa tudi izreki prvih veljakov o veliki vrednosti sladne kave, kakor mnenja o zrnati kavi in o čaju. Podučno knjižico priporočimo svojim naročnikom, da jo pazno preberó.

Gosp. Alojzij Korstka, znani trgovski in umetni vrtnar v Ljubljani, Šelenburgove ulice, priredil je in dal nutisniti nov **Centnik** najraznovrstnejših rastlin in cvetic. Ako bi ga kateri cenj. naših naročnikov in čitateljev želel, obrne naj se naravnost do gosp. Korsike, kateri ga franko in rad dopošlje.

Telegrami.

Deželni zbori.

Dunaj, 5. januarija. Vergani je predlagal v dolnje-avstrijskem deželnem zboru, naj se vlada pozivlje, da odkloni zahtevo Francije po znižanju vinske carine.

Galovec, 5. januarija. Deželni zbor je izročil posebnemu odseku predlog deželnega odbora, da naj se uvedejo v kmetskih občinah neposrednje volitve.

Levov, 5. januarija. Vlada je deželnemu zboru predložila premembo galiških zakonov o šolskem nadzorstvu, prisilnem obiskovanju šole in vzdrževanju ljudskih šol. Te vladne predloge so se izročile odseku.

Kriza na Ogerskem.

Budimpešta, 5. januarja. Po došlih poročilih z Dunaja se še ni ničesar določilo, kdaj cesar pride v Budimpešto.

Dunaj, 5. januarija. Kakor se govori, pelje se cesar danes zvečer v Budimpešto.

Dogodki v Bolgariji.

Sredec, 5. januarja. Gjorgjev je bil v prvi instanci obsojen zaradi umora ministra Belčeva, prizivno sodišče ga je pa oprostilo. V tej pravdi je pa preiskovalni sodnik jel sumiti, da je Stambolov udeležen pri umoru ministra Belčeva in je zatorej odstopil vse dotične spise krajnemu poveljništvu, katero jih je izročilo vojnemu ministru, ki je dal spise preiskavati. Če se bode spoznalo, da bi utegnil Stambolov biti kriv, se vsa stvar izroči civilnemu sodišču in Stambolov pride pred porotnike. Zaprli pa Stambolova še niso in po ustavi ga sme le civilno sodišče dati zapreti.

Sredec, 5. januarja. Dragan Cankov je prišel v Sredec in Karavelova so izpustili iz ječe.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Yokohama, 4. januarja. Ranjenih in bolnih vojakov druge japonske vojne ni več mogoče pošiljati v Japan zaradi ledu. Do pomladi ostanejo v vojnih bolnišnicah.

Tientsin, 5. januarja. V enem tednu pojde kitajski poslanik v Japan in se v Kobeju snide z ameriškim državnim tajnikom Forsterjem. Od kitajske strani se govori, da Japonci veliko trpé zaradi mraza.

Dunaj, 5. januarja. Cesaričinja-vdova Štefanija je s svojo hčerjo včeraj odpotovala v Opatijo.

Budimpešta, 5. januarja. Mizarski pomočniki, kateri nimajo dela, in nekateri drugi delavci so včeraj opoldne demonstrirali po mestu, klicali „Eljen“ mejnarodni internacionali in peli marseljezo. Ob polu jedni jih je razpodela policija in potem se mir ni več motil.

Sabatka, 5. januarja. Ravnatelj tukajšnje gospodarske banke, veleposestnik Mánojlovič, se je v Szegedinu ustrelil. Banka bajé nima nobene škode. Usmrtil se je bajé zaradi duševne bolezni.

Varšava, 5. januarja. Govori se, da se iz vseh generalnih gubernij pokličejo v Peterburg odlične osebe, da bodo poročale carju o željah in položaju dotičnih dežel.

Pariz, 5. januarija. Dreyfussa so dopoldne ob devetih v vojaški šoli vpričo mnogobrojnega občinstva degradovali. Ko je Dreyfuss zagotavljal, da je nedolžen, vpili so ljudje: „Pogin izdajalec!“ Ko je mimogredé Dreyfuss še jedenkrat zagotovil, da je nedolžen, zavpili so rezervni častniki: „Pogin Judi!“ Na to je Dreyfuss jel nekaj pretiti, ali straža ga je odpeljala. Sicer se ni ničesa zgodilo.

Pariz, 5. januarija. Madagaška vlada je ugovarjala proti temu, da so Francozi zasedli Tamatave, češ, da so s tem rušili pogodbo in so odgovorni za posledice. Francoski odposlanec Le Myre de Vilers je spoznal, da s pogajanjem ne doseže nobenega vspeha in se je umaknil. Dvanajst kilometrov od Tamatava je bil ubit neki Anglež.

Pariz, 5. januarja. Pravda proti Schneebecku se je bila ponovila pred policijskim sodiščem. Obravnava, pri kateri je bil tudi Schneebeck, bila je tajna. Potrdila se je prva razsodba, po kateri je Schneebeck obsojen v petletno ječo in na 3000 frankov globe.

Peterburg, 4. decembra. V pravdi proti 32 tihotapcem jih je 27 obsojenih, pet pa oproščenih.

Cetinje, 5. januarja. Knez Nikolaj se je brzojavno zahvalil papežu povodom prve rimskokatoliške službe božje v slovanščini. Papež je odgovoril knezu z izrazom hvaležnosti za varstvo katoliške cerkve v kneževini.

Buenos-Ayres, 5. januarja. Senator Garcia je v senatu predlagal resolucijo, v kateri se proglašá sedanji predsednik argentinske republike Saeng Pena za nezmožnega, da bi še nadalje opravljal predsedstvo. Resolucija se je zavrgla samo z enim glasom večine. Garcia misli čez nekaj dni ponoviti svoj napad na predsedništvo.

Algier, 5. januarja. Po vsem Algieru je slabo vreme in sneg močno gre. Na mnogih krajih imajo železniški vlaki velike zamude. Brzojavni promet je povsod pretrgan. Iz bonskega kraja poročá se o povodnjih.

Umrli so:

V bolnišnici:

2. januarja. Franc Pengov, hlapec, 40 let, jetika.
3. januarja. Janez Ferkoč, gostač, 77 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celsiusu			
7. n. tju.		721.8	-13.4	brezv.	megla	
4 3. n. pop.		722.9	-7.2	sl. szap.	jasno	1.40
9. n. zveč.		724.1	-10.0	„	oblačno	sneg

Srednja temperatura -10.2. za 7.4° pod normalom.

Zahvala.

Za izraženo sožalje in darovane vence ob smrti gospoda

Avguština Marouta

klavirarja in posestnika

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, zlasti pa slavnemu društvu slovenskih biciklistov, Šišenski čitalnici in katoliški družbi ter častitim gospodom pevcom za ganljive žalostinke izrekajo svoje iskreno zahvalo

žalujoči ostali.

Eksekutivne dražbe.

Dominika in Marije Papis iz Dol. Košane (terjatev 340 gld. in 300 gld.) posestvo (2120 gld.) dné 8. januarja in 8. februarja v Postojini.

Jan. Mračka v Zagorju ob savi posestvo (4150 gld.) dné 8. jan. in 8. febr. v Litiji.

Fr. Koprive iz St. Urha polovica zemljišča (40 gld.) dné 8. jan. in 8. febr. v Litiji.

Veliko posestvo,

lepo arondirano, blizu železniške postaje, prodá se iz proste roke pod ugodnimi pogoji.

Veš se izvé v Kurji vasi št. 4.

647 3-3

Prevzete dimnikarskega obrta.

Podpisane se usoja javljati p. n. občinstvu, osobito pa gospodom hišnikom stolnega mesta ljubljanskega, da je prevzel po svojem očetu g. Janezu Vrhovecu, mestnem dimnikarskem mojstru, njega

dimnikarski obrt

kateri bode i nadalje izvrševal točno in vestno povsem v občo zadovoljnost, kakor doslej njega oče.

Odličnim spoštovanjem 8 1-1

Ivan Vrhovec,

dimnikarski mojster

na sv. Petra cesti št. 52 v Ljubljani.

Vsak dan sveži

pustni krofi

se dobé pri 30 10-1

Jakobu Zalazniku,

Stari trg šte. 21.

Odlikovan s srebrno svetinjo na obrtni razstavi v Gorici l. 1894.

Podpisani priporočá velečastiti duhovščini, cerkv. oskrbništvom ter slavnemu občinstvu

pristno garantovane

čebelno-voščene sveče

voščene zvitke, sveče nižjih vrst za stransko razsvetljavo cerkvá in pogrebe. Kadilo lagrima, stenje in stekla za večno luč.

Za pristnost sveč, katere nosijo protokol, tvorniško znamko, jamčim s 100 gld. ali 200 kronami.

Nadejaje se obilnih naročil zagotavljam točno postrežbo po mogoče nizki ceni.

656 12-1 Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač, svečar v Gorici.

Voščarna: Solkanska cesta šte. 9.

Prodajalnica: Gosposke ulice.

Odlikovan s srebrno svetinjo v Gorici 1891.

Bivališča štirih koncesijoniranih dimnikarjev v stolnem mestu ljubljanskem:

Ljudevit Strizel

sv. Petra cesta šte. 35.

Viljem Topfer

Karlovska cesta šte. 4.

Ivan Verhovec

sv. Petra cesta šte. 52.

Vdova

Elizabeta Pošvar

Križevniške ulice šte. 5.

Sicer nima nihče drugi koncesije za ljubljansko stolno mesto. 29 2-1

1000 veder

(100 četrtinjakov)

štajarskega vina iz leta 1894

prodá 2 3-2

Anton Gregorič,

posestnik in posojilnični tajnik v Ptuj.

Najboljša, izredno okusna je

župnika Kneipp-a sladna kava

OCHRANNA-ZNAMKA

v rudečih štiriočratih zavitkih s sliko župnika Kneippa.

Oelzova kava

v rudečih okroglatih zavitkih. 24=1

Vsaka posebej porabljena ali pomešana nameščata popolnem navadno zrnato kavo.

Dobivata se v vsaki boljši prodajalnici.

Kjer ni zaloge, pošlje je izdelovatelj (Oelz v Bregencu) po pošti v zavojih po

4 1/2 kilograma za gld 2 10.

639 24-4

Izviček: Giesshübl-Puchstein,
zdravilno kopalnice pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim uspehom rabi pri boleznih: motenem prebavljenju, želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi itd., ter katarah v saplilih, zasliženju, kašlju in hripavosti. 6 1

Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

Leopold Tratnik

proj. M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljšo urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posrebrni in poniklja po najnižji ceni. 601 52-1

Krasno in umotno izvršene predmete imam v zalogi na Sv. Petra cesti št. 23, katere naj si blagovolijo prečast. gospodje prilično ogledati.

Želodčne kapljice

koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom **Marijinceljske kapljice.**

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujejo, ustavljajo krč in krepcajo želodec); rabijo pri nape-njanji in zapečenosti, preobloženem želodcu z jedili in piščami itd.

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucoat 2 gl., 3 tucoat samo 4 gl. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

479-17 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Izborna svojo zalogo
raznovrstnih vóz

kritih in nekritih

kakor tudi raznovrstnih

sanij (Schlitten)

lično in trpežno izdelanih priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu trvdka

Fr. Šiške dediči

Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po nizki ceni. 28 3-1

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta že 25 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani prsi sirup raztaplja slaz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prilavajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.) 196 20-2

Svarilo! Svarimo pred po-

naredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi ime ti, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te sorej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo cenno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 637 20-4

Ostrednja razpošiljalnica za provincoje: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gg.: lekarničarji: v Ljubljani J. Svoboda, G. Piecoli, Ubald pl. Trnkóczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju; J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, A. Mizzam, lekarničar. F. Prodám, M. Mizzam, drog.; v Brezah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celoveu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovica; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Slegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikoveu: J. Jobst; v Wolf-bergu: J. Huth.

Fraue Ivan Kwizda,

c. in kr. avstr.-oger. in kr. rumunski dvorni založnik.

Že nad 30 let z najboljšim uspehom v rabi v mnogih dvornih hlevih, v znamenitejših zasebnih in vojaških hlevih, okrepuje pred in ojačuje po velikih naporih, pri izpahnenju, otrplosti itd. ter ojači konja za izredno težko vožnjo in tek.

Kwizdov restitucijski fluid

c. in kr. priv. voda za umivanje konj.

Steklenica velja 1 gl. 40 kr.

Glavna zaloga: Okrožna lekarna, Korneuburg p. Dunaju.

Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno znamko ter zahteva 135 20 17

Kwizdov restitucijski fluid.

Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah.

RUSKÉ KOSMETICKÉ SPECIALITY

„Crème Venus“
Prostředek k zaslachlěni pleti.
Tekutý pudr. „Eugenie“
Červené tekuté ličidlo „Eugenie“
Pudr. „Eugenie“
v bílé, růžové a krémové barvě.
Barva na vlasy
Kavkazká
essenze na kníry.

G. RIES
VIDEN
IV. Grosse Neugasse 8

Glavno zaloga za Kranjsko

ima 623 26-6

FRAN STAMPFEL

v Ljubljani,

Kongresni trg Tonhalle Kongresni trg.

August Runggaldier,

delavnica cerkvenih lesenih kipov in podobarskih proizvodov v St. Ulrichu, Gröden, Tirolsko,

priporoča prečast. duhovščini, cerkvenim predstojništvom, patronom in cerkvenim dariteljem

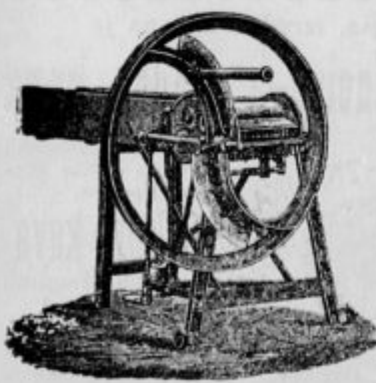
altarje, lece, vsakovrstne svetnike, statue, križeva pota, križe, Kristuse, božična jaslica itd.

vsakojake kakovosti in oblike v natančni pripravi in najfinejši izvršitvi. 604 11-4

Ilustrovani ceniki na željo zastoj in franko.

Za dobro delo se jamči.

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

kmetijskih strojev in orodja

Strojev za vinarstvo

vsakovrstnih sesalk pralnih strojev ovijalnikov, zravnalnikov perila

patentovanih mlinov za domačo uporabo,

na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-37)

Augustu Kolb, tovarna strojev

Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštna postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamč enje.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Iščem prekupovalce in poštnene zastopnike.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1893	kron	131.435.657—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1893	„	23.942.149—
Izplačtila zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848)	„	237.452.809—
Mej letom 1893 je društvo izpostavilo 9633 polje z glavnic	„	73.023.675—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

503 (12-5)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Tovarna cerkvene oprave.
 Premovana 1873, 1881.
Jožef Deiller,
 tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
 Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
 Zastopnik: Frane Brlekner.
 Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd., pa tudi **cela mašna obleka** v najpriljubljenejši obliki. 54 26-26
Cerkveni paramenti.

Cerkvena oprava. Umjeteljno vezenje.

Išče se spreten
orgljarški ali mizarški pomočnik
 ki je delal pri orgljarju. Istotako se sprejme vsaj 15 let star
vajenec,
 ki je dovršil 4 razrede, v vajo pri **Fr. Goršič-u,** orgljarju v Ljubljani, Raspotne ulice št. 6. 654 3-3

China Serravallo z železom
neobhodno potreben oslabelim in prebolelim
 Vzbuja slast do jedi, krepi živce, čisti kri.

Srebrna svetinja: XI. zdravniški kongres v Rimu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Benetkah 1894
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Kielu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Amsterdamu.

Jako ga priporočajo zdravniške avtoritete, kakor dvorni svetnik profesor dr. baron Krafft-Ebing, profesor dr. vitez Mosetig-Moorhof, profesor dr. Schauta, prof. dr. Monti, profesor dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich itd.

To odlično zdravilno, okrepevalno sredstvo zaradi dobrega okusa jako radi uživajo otroci in ženske.

Prodaja se v steklenicah po pol litra in po litru v lekarnah.

Lekarna Serravallo v Trstu. 578 30-17
 Razpošiljalnica zdravil na debelo. Ustanovljena 1848.
 Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Lekarna Piccoli** na Dunajski cesti, nadalje tudi **Mayr** in **Grečelj**.

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnostij in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvrstno vpliva, s **častno diplomom in zlato svetinjo** na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec *lekarnarja Piccolija v Ljubljani*

je **izborna sredstvo**, katero **krepcá in zdrávi želodec** ter **pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odprè.**

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj **lekarnar Piccoli v Ljubljani** proti povzetju.
 Zaboje po 12 steklenic velja gl. 1.36, po 55 steklenic gl. 5.26 (zaboje tehta 5 kgr.). Poštino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50-6

Št. 11.995. **Razpis.** 634 3-3

Na **Kranjskem** sta izpraznjeni:

- 1) služba **okrožnega zdravnika v Krškem** z letno plačo **600 gl.** in
- 2) služba **okrožnega zdravnika v Velikih Laščah** z letno plačo **700 gl.**

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje pravilno podprte prošnje **do dne 10. januarija 1895** deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani.

Od dež. odbora kranjskega
 v Ljubljani, dne 11. decembra 1894.

Naznanilo.
 Podpisano podžupanstvo naznanja da se bodeta
na Unci zopet odprla
dva semnja
 in sicer
17. januarija in prvi ponedeljek
meseca sušca.
 Prvi letošnji semenj bode
na dan sv. Antona, t. j. dne 17. t. m.
 Ker je Unec le četrte ure od železnične postaje Bakek oddaljen in skoraj v središču med Cerknico, Postojino in Logatcem, sta omenjena semnja jako ugodna za prodajalce in kupce.

Podžupanstvo na Unci,
 dne 4. januarija 1895.
 4 2-1 Podžupan: **Fr. Gnezda.**

Josip Černe, urar v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2
 priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo **veliko zalogo zlatih, srebrnih, tula- in raznih**

žepnih ur

iz najmenitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici, Schaffhausen, Glashütte i. dr. Dalje **koledarske ure** z in brez luninih spremenov, **dunajske ure z nihalom, budilnice** in vsakovrstne ure za domačo rabo. Poprave izvršuje točno in po primerni ceni. 500 20-19

☞ Za vojake in dijake znižana cena. ☞

VII. zvezek **Andrej Kalan:**
POVESTI
 je izšel ter se dobiva komad po **20 kr.**, po pošti **23 kr.**, v **Katoliški Bukvarni in Katoliški Tiskarni** v Ljubljani.

Dobé se še II., III., IV., V. in VI. zvezek.

Najstarejša, najzanesljivejša domača izdelovalnica in prodajalnica
 pristnih
čebelno-voščenenih sveč
 je tvrdka
Fr. Šupevc
 v Ljubljani, v **Slonovi ulici.**
 Ustanovljena je bila pred **60 leti.**

Prečastita duhovščina blagovoli naj se z naročili o priliki velicnih božičnih praznikov obračati naravnost na označeno tvrdko, katera bode postregla z **najboljšim blagom.**

V zalogi so tudi voščeni zvitki, najrazličnejše svečice za božična drevesca in okraski. 628 6-3

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
 I. Bezirk,
Kärntnerstrasse
 Nr. 20, I. Stock.

**Kašelji odpravite z uporabo slovečih
Kaiser-jevih 594 23-9
prsni bonbonov**

kateri najbolj učinkujejo proti kašlju, hripavosti, prehlajenju in zasliženju in so najcenejši.
V zavetkih po 20 kr. dobivajo se v lekarni Vilj. Mayerja „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani, Marijin trg.

Priljubljen od polikliniške direktorije.

Uporablja se proti dušljivemu kašlju, boleznim v grlu, v prsih in proti otročjim boleznim.

Konjaka sladni izvleček

Neutrpen za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah in droguerijah. 590 52-13

Tovarna konjak-sladnega izvlečka v Leipniku.

Kot nadomestilo za bobovo kavo se priporoča Najkusejša, edino zdrava in ob enem po zdravnikih ženskam, otrokom in bolnikom najcenejša primesa k bobovi kavi je.

KATHREINER
KNEIPPOVA SLADNA KAVA.
Najčistejši prirodni plod v celih zrnih, ki se ne daje posrežati.
Se dobi povsod: 1/2 Kile za 25 kr.

ČASTNI DIPLOM
1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

Poseb: sahtevajte in jemljite le izvrste svoje s imenom „Kathreiner“.

5 15-1

Pod Trančo **J. SOKLIČ** Gledal. ulice št. 1 v Ljubljani št. 6

priljubljen osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izbirno svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov 126 52-16
turistiskih klobukov, čepic

Tovarniška zaloga lednatih klobukov c. kr. dvornih zabožnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga pri merno nizkih cenah

Katoliška tiskarna
v izidnice
priporoča raznovrstne po nižji ceni.

Sarg-ov zdravstveno oblastveno preizkušeni
(Spriljevalo: Dunaj, 3. julija 1887.)

mного **milijonkrat**
preizkušen in potrjen, zobozdravilstveno priporočan, je ob jednem najcenejšje zobe čiščeče in ohranjujoče sredstvo.

Dobiva se povsodi. 620 40-5

Schichtovo patentno milo

z varstveno znamko labuda, je neporekljivo najboljšje sredstvo, da dobiš snežnobelo perilo, za čiščenje volnenega, svilnega in barvastega blaga,

kakor dokazano najboljšje razkuževalno sredstvo za vsakeršno perilo in pri tem popolnoma neškodljivo za perilo in roke. 155 8

Zaradi izvrstne kakovosti so sloveča tudi Schicht-ova štedilna jedrčna mila,

katerih ne presega noben konkurenčni izdelek. Ta mila imajo po tem, kake vrste da so, jedno teh-le varstvenih znamk: 802 12-9

Jurij Schicht, Ustje ob Labi (Aussig a. d. E.),
tovarna za milo, sveče in palmovo jedrčno olje.

Duhovnika-penzionista

kateri bi se nastanil v Višnjigori in prevzel vsakdanjo duhovno opravilo v mestni cerkvi sv. Ane, želi si ondotno županstvo pridobiti.

— Dohodki: —

1. lepo, prostorno, na novo urejeno župnišče, 10 korakov od cerkve, z vrtom.
2. vsakdanje mašne intencije.
3. letna plača v gotovini po dogovoru.

Natančneje pismeno ali ustno.

Mestno županstvo v Višnjigori.

Župan: Gilly.

670 (2-2)

Dunajska borza.

Dne 5. Januvarija.		Dne 4. Januvarija.		Kreditne srečke, 100 gld. 199 gld. 50 kr.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 50 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 25 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	149 " "
Skupni državni dolg v srebru	100 " 45 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162 " 60 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " "
Avstrijska zlata renta 4%	125 " "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	99 " 95 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " "	Salmove srečke, 40 gld.	70 " 70 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 90 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " 35 "	St. Genois srečke, 40 gld.	72 " 50 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	98 " 75 "	Dunavske vravnave srečke 5%	131 " "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	52 " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1045 " "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " "	Ljubljanske srečke	26 " 50 "
Kreditne delnice, 160 gld.	406 " "	Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	180 " 25 "
London vista	124 " 05 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3480 " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	80 " 80 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 80 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	529 " "
20 mark	12 " 16 "	Prioritetne obveznice državne železnice	223 " "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 50 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 87 "	južne železnice 3%	167 " "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	89 " "
Italijanski bankovci	46 " 25 "	južne železnice 5%	130 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	100 " 25 "
C. kr. cekini	5 " 81 "	dolenjskih železnice 4%	98 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	175 " "
				Papirnih rubljev 100	133 " 75 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.